

*****
 Előfizetési ár:
 Egy évre 12 kor
 Fél évre 6 kor
 Negyed évre 3 kor
 Egyes szám 24
 *****

HONTI LAPOK

*****
 Nyílttér sora 40 fill.
 Hivatalos
 és magánhirdetések
 arszabás szerint.
 Többszöri hirdetés-
 nél árengedmény
 *****

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 — I P O L Y S Á G O N . —

Felölös szerkesztő:
 H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
 szombaton reggel.

A FŐISPÁN VÁRMEGYÉNK GAZDÁIHOZ.

Draskóci és jordanföldi
 Ivánka István főispán, mint
 a H.G.E. elnökének, a H.G.
 E. e hó 7-én tartott közgyü-
 lésében az elnöki székéből
 elmondott beszéde.

Tisztelt Gazdasági Egyesületi Közgyűlés!

„Inter arma silent musae“

A háboruban hallgatnak a muzsák!
 Mondták az irodalmi rómaiak. Mi a
 természet fiai, inkább mondhatjuk hogy:
 a viharban hallgatnak az éneklő ma-
 darak.

De nemcsak ezek, a mezőgazdaság
 munkás elemei is hallgatnak. Mert
 bizony bizony, megnehezült az idők
 járása felettünk. „Teljesítjük ugyan a
 haza és magunk iránti kötelességein-
 ket, de néma hallgatagon, mert ez a
 világ nem a mi világunk. Nem a szán-
 tó-vető gazdák világa! Csak a köz-
 gazdasági élet viharadaraik vannak ele-
 mükben: cikáznak és ujjongnak és mint
 a hollók a harctéri hullákon, hisznek
 a kizsákmányolt termelőkön és fo-
 gyasztókon.

De mi gazdák, azok a nehéz idők
 dacára sem adjuk fel a küzdelmet, se
 az elemekkel, se az emberekkel, mert
 hogy győznünk kell. Hogy nekünk
 kell győznünk! Úgy a harctéren, mint
 a termelés terén. Mert ha mi nem győ-
 zünk és *nem győzzük*: a harctéri di-
 csőség csak lidércfény lesz, mely a
 egész nemzetet posványba fullasztja.

Mi adunk legtöbb életet a halálnak
 s mi adunk legtöbb értéket az életnek.
 Ami sorainkból kerül ki a legtöbb hős
 a harctéren s az általunk művelt anya-
 föld terményei adják az igaz értékeket
 az életnek.

A pénz csak fikció. Képzelt érték. Azt
 se megenni, se azzal ruházkodni nem
 lehet.

Az aranyborju, bármennyien imádják,
 még nem Isten. Bálvány, mit ember
 állított, ember ledönthet.

Nehéz sorunk van e szörnyű hábo-
 ru alatt nekünk gazdáknak itthon is
 igaz! Kivált, hogy ily soká elhuzódik
 s annyi temérdek valódi értéket emészt
 életben, anyagban.

Még sem szabad csüggednünk! S

amint fiaink a harctéren oly csoda hő-
 siességgel megállják helyüket, itthon is
 minden erőnket meg kell feszítenünk,
 hogy mindent előteremtsünk, ami a
 harcra, az életre, a győzelemre kell.

Szeretjük hangoztatni, hogy *azé az
 ország, akie a föld.* Mutassuk tehát meg,
 hogy *nemcsak a harctéren, de a köz-
 gazdaság terén is mi vesszük ki az
 oroszlány részt nemcsak a föld javai-
 ból, de a fáradaimból, az áldozat-
 tokból is.*

Hadaink diadalmasan törnek előre,
 vagy állanak a sokszoros ellenérővel
 szemben rendületlenül: Nincs ok a
 kétségbeesésre. S nincs itt az ideje az

egymást vádló panaszoknak, a meddő
 sopánkodásnak.

*Tegyen és termeljen mindenki
 amennyit bír és ebben is segítsük egy-
 mást közös akarattal. És támogassuk
 a kormányt és a hatóságokat minden
 intézkedése megfelelő és becsületes
 végrehajtásában.*

Külömben pedig nyugodjunk meg
 a változhatatlanba s mit kire Isten
 rámért, viselje nemes megadással s
 éljen csüggedés nélkül, nemcsak ma-
 gána, kde mindenek előtt a hazának.

Ha ugyan többet akarunk tenni, mint
 az állat, mely még társaságban is
 csak magának él.

A H. G. E. közgyűlése.

A Hontvármegyei Gazdasági Egyesület e
 hó 7-én tartotta meg évi rendes közgyűlését
 draskóci és jordanföldi Ivánka István főis-
 pán, az egyesület elnökének elnöklése mellett.

A közgyűlést az elnök nemcsak az egyesü-
 let tagjainak szóló, de a vármegye egész
 gazdaközönsége által megszívlelendő beszé-
 del nyitotta meg, melyet jelentőségénél fogva
 lapunk vezető helyén kiemelve közlünk.

A zajos helyesléssel fogadott elnöki meg-
 nyitó elhangzása után a közgyűlés tárgya
 és tudomásul vette az igazgató választmány
 következő jelentését az egyesület 1915. évi
 működéséről:

Akár milyen kicsiny és a nagy esemé-
 nyek és nagy tényezőktől távolesó társa-
 dalmi szövetkezés is egyesületünk, a világ-
 háboru pusztító viharjának szélhullámjai
 megtalálnak minket is, kik egyesült erővel
 iparkodunk vármegyénk mezőgazdaságát
 felvirágoztatni. A maga nemében páratlan
 terjedelmű és borzalmaiban felülmulhatlan
 háboru megbénítja az egész világ for-
 galmát, megbénítja és nagyon korlátozza
 egyesületünk működését is, mert tagjaink,
 gazdatársainknak legnagyobb része katonai
 szolgálatot teljesít, az állam a szükségelt
 segéllyel nem támogat, mert a pénzre
 most másutt van égető szüksége, így cse-
 kély anyagi erőnkre támaszkodva, de az
 önzetlen jóakarattól áthatva, bár korlátolt,
 de a gazda közönségre és a mezőgazda-
 ságra hasznos tevékenységet fejtettünk ki
 ez évfolyamán is. A mostoha időjárás mintha
 társul szegődött volna a gazda egyéb
 bajaihoz, eredményezte a végeredményben
 rossz termést, mert a vetést már az ősszel
 megrontotta a mezei pocok eddig még
 sohasem tapasztalt nagy mennyisége, a
 mely a kedvezőtlen időben rosszul is fej-
 lődött. A cséplési eredmények ahol rossz-
 szak nemis voltak, alig elégitették ki a vá-
 rakozást — így például Szalka vidékén
 őszi gabona egyáltalán nem termett. A ta-
 vvaszi vetési időszak se kedvezett úgy, hogy
 a gazdáknak a munkáskéz, az igáserő és
 állatállomány nagymérvű apadása folytán
 bár kiadásuk tetemesen nagyobb volt, jö-

vedelmük lényegesen csökkent. Egyesüle-
 tünk a pocok elleni védekezés, a vetőmag-
 vak beszerzése, a csépléshez szükségeselt
 benzin, a permetezéshez szükséges rezgálic
 beszerzésénél eredményesen működött
 közre, amennyiben azok megszerzését és
 kiosztását eszközölte.

A sok egymást követő kormányrendelet
 melyen belenyúlt a gazda önrendelkezési
 jogába. A gabona letoglalása az alkalma-
 zottak élelmezését, a kukorica lefoglalása
 a hizlalást, a korpa és egyéb takarmány
 némiképp késedelmes és hiányos kiszolgál-
 tása az állatok takarmányozását, így fő-
 leg a tehenészet kellő ellátását ártalmasan
 befolyásolta.

Egyesületünk átérve a gazdák jogos
 panaszát, minden hátrányos körülmények
 mellőzése és orvoslása érdekében havi
 üléseiből minden alkalommal felirt az illeté-
 kes minisztériumokhoz, hol felirataink
 többször meghallgatásra találtak és a ba-
 jokat némileg orvosolták.

A hiányzó munkaerőt igen sok helyen
 hadifoglyokkal kellett pótolni, az ezekre
 vonatkozó sok terhes és alig végrehajtható
 rendeletek oda módosítottak felirataink foly-
 tán, hogy most már kigazdánk is kap-
 hatnak kisebb számú hadifoglyot, még-
 csak a ruházás és élelmezés kérdéseiben
 vannak sérelmeink, melyek felirataink foly-
 tán remélhetőleg orvosolva lesznek.

A háboru második éve megteremtette a
 H. T. részvény társaságot és a korpa köz-
 pontot, bár ily országra szóló intézmény-
 nek természetesen megvannak a maga
 nehézségei, mégis talán az elmúlt év gazdák
 panaszán okulva, jobban fogják a gazdák
 kivánalmait kiszolgálni mint ez évben,
 bár már ezidén is van sok panasz a korpa
 központ ellen, és a rekvirált gabona után
 számított illetéket is túlmagosnak találjuk.
 Kértük hogy a rekvirálást a gazd. egye-
 sületekre és a közigazgatási hatóságokra
 bizzák, kik ösmerve a körülményeket, ol-
 csóbban és jobban eszközölték volna az
 átvételeket, de ezen kérelmünket nem tel-
 jesítették.

A szarvasmarha tenyésztés terén csak az apaállatok beszerzésére volt gondunk, anyagi segélyezést nem teljesítettünk, mert a kir. felügyelőség nem tett ily irányú előterjesztést, a felek nem kértek, titkárnk nem vett részt az apaállat szemléken, így az sem tehetett prozociót, jutalmazást sem rendezhettünk, mert erre pénzünk nem volt.

Lótenyésztésünket is nagyon megbénította és lóállományunkat nagyon megapasztotta a háború, a legjobb lóanyagot olcson elvitték, és kérelmünk dacára a megjan. folyamán elvitt és rosszul becsült lófogatok pótbecsülését, illetve az engedélyezett nagyobb árak kifizetését, eddig még nem eszközölték.

Hogy lóállományunk még megmaradt részét a tenyésztés számára biztosítsuk, és céltudatosan fejleszthessük, Wilczek Vilmos gróf lótenyésztési bizottsági elnök kezdeményezésére megalakítottuk az „Angol félvér tájfajta tenyésztő szövetkezetet”, melybe az arra hivatott bizottság Farkas Géza alelnök vezetésével dec. hó végén 126 drb. anya kancát törzskönyvezett.

Ezen bemutató szemle megtartása és végrehajtására a földmívelésügyi miniszter egycsületünket bízta meg. Az ilykép megalakított szövetkezet első az országban, az engedélyezett törzskönyvelési eljárás bár rövid idő volt rá szabva, elég jó sikerrel járt, ámbar a bizottság keze igen megvolt kötve, mert a kért tájfajta tenyésztést a minisztérium nem engedélyezte, így az „angol félvér tájfajta szövetkezetbe” csak az ezen jellegnek megfelelő lovak voltak felvehetők.

Sértés, baromfi, méhtenyésztés terén semmi különösebb dolgot nem végeztünk, a hozzánk forduló érdeklődőket titkárnk minden alkalommal kellő utbaigazítással látta el.

Gazdasági előadásokat régi előadónk több helyen tartottak, így Barczán Endre főgimn. igazgató, Pálfi Péter kir. tanfelügyelő, Óberth, Bobál, Tóth, stb. tagjaink, sok helyen a lelkesek és tanítók, mégpedig az idén teljesen díjtalanul, a miért is hálás köszönetet szavazunk nekik, kérve, hogy ez évben is folytassák önzetlen áldásos munkájukat.

Vetítőgép sorozatunk 204 drb. újképpel gyarapított.

Tagjaink soraiból elhunytak: Visnyovszky László, Hoffer Márton, Ordódy László, kiknek családjaihoz részvétiratokat intéztünk, és emléküket jegyzőkönyveinkben megörökítettük.

Tagjaink sorába felvettük: Margorin István, Drágffy Sándor, Sreye Domokos, Váradí Jakab dr. és Pál Istvánt.

Az évfolyamán 12 igazgató választmányi ülést tartottunk.

Az igazgató választmányban Pischl Samu, Ivánka László, Pál István, Wertheimer Vince, Tóth Ignác, Huszár Tibor, Popper Mór, Óbert Kálmán, Csizmár Márton és Somsich Ödön gróf megbízatása az év végével lejárván, a közgyűlés őket újból megválasztotta.

A közgyűlés végül tárgyalta és elfogadta az 1916. évi költségvetérisztervezetet, amelyet 10924 korona kiadással és 10716 K 50 fill. bevétellel állapított meg. A 207 K 50 fill. hiány fődözetét az egyesület a földmívelésügyi kormánytól fogja kérelmezni.

A közgyűlés tárgysora kimerítve lévén, a közgyűlés az elnök lelkes eljenzése közben ért véget.

*

Közgyűlés után az igazgató választmány tartotta Bolgár János alelnök elnöklése mellett ülését. A választmány tudomásul vette a titkári jelentést, melyet Becsey László terjesztett elő, miután Toldy Zsigmond titkár hivatalosan másuttal távol volt. Ezen jelentés során tudomásul vette a választmány az angol félvér tájfajta tenyésztő egyesület megalakítását.

A hadsereg által zsákmányolt és a kisbéri jászágigazgatóságnál raktározott vasvillákból

több száz darabot rendel, mely a gazdaközönségnek mérsékelt áron rendelkezésére áll a titkári hivatalnál.

A hadifoglyokra vonatkozó rendelet tárgyalásának végzetével elhatározta a választmány, hogy a gazdák sérelmeinek orvoslását fogja kérelmezni.

A tengeri bejelentésére vonatkozó rendelet tudomásul vette a választmány.

A vetőmag ellenőrző bizottság megalakítását kimondó rendeletet a választmány tudomásul vette azzal, hogy az egyesület Wertheimer Vilmos indítványára felel a löhere répa stb. magvak árának maximálása érdekében.

A közigazgatási bizottság albizottságai.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága e hó 7-én tartott havi ülésében albizottságot a folyó évre következőképpen alakította meg:

1. *Árva és gyámhatósági másodfoku küldöttség:* Marek Karoly, Ivánka László rendes tagok, Somogyi László póttag a bizottság által megválasztva, Bolgár János, Wilczek Vilmos gróf rendes tagok, Berko István póttag a főispán által kinevezve:

2. *Fegyelmű választmány:* Törvényhatóságok: Ivánka László, Konkoly Th. Sándor rendes tagok, Wilhelm Karoly dr. póttag. Állami közegek: Kegye Sándor, Draskóczy Jenő rendes tagok, Pálfi Péter póttag.

3. *Erdészeti elsőfoku hatóságot gyakorló bizottság:* Elnök: Somogyi Béla, tagok: Berko István, Bolgár János rendes tagok.

4. *Adóügyi bizottság:* Bolgár János, Ivánka László rendes tagok, Draskóczy Jenő póttag, Berko István, Wilhelm Karoly dr. rendes tagok, Pálfi Péter póttag.

5. *Megyei pótdó és utadó felszólamlásokat bíró bizottság:* Berko István, Marek Karoly, Bolgár János, Somogyi László.

6. *Élőteltek szabadságolását véleményező bizottság:* Somogyi Béla, Czompó Ede.

7. *Megyei egészségügyi bizottság kiegészítése:* Draskóczy Jenő, Eggenhoffer Lipót, Berko István.

8. *Gazdasági albizottság:* Bolgár János, Kondor József, Schmidt Artur, Hudák Aladar.

9. *Törvényhatósági ipartanács:* Heffter Richard kereskedő, Csorven János iparos, rendes tagok, Poigar Ignac kereskedő, Schreiber Gabor iparos, póttagok.

10. *Élőtelles jelentéseket összeállító bizottság:* Lipsey Ervin, Wilhelm Karoly.

11. *Kisdudovodák felállítására vonatkozó bizottság:* Lipsey Ervin, Berko István, Bolgár János.

12. *Tanítói nyugdíj bizottság:* Berko István, Hederváry Lajos rendes tagok, Salkovszky Ferenc dr. póttag.

13. *Börtönvizsgáló küldöttség:* A főispán által kinevezve a) az ipolysági fogházhoz: Berko István, Bolgár János, Draskóczy Jenő, Hederváry Lajos, főorvos Kohn Márk dr. Lipsey Ervin főügyész helyettes, Lamos Elemér kir. ügyész. b) a korponai fogházhoz Csizmár Márton, orvos Welvert Adolf dr. c) a vmikolai fogházhoz Konkoly Th. Sándor, Sándor Gyula dr.

A vármegye szive.

Fémet a hadseregnek.

Ipolyság nagyközség előjárósága a mai napig befolyt különféle fémadományokról következő kimutatást teszi közze:

Adler Sándor kereskedő 2 drb. sárga réz gyertyatartó, 1 fél kg sárgaréz abroncs.

Hering István kötélgyártó 4 kg. súlyú posztó maradék.

Melicher József m. kir. posta altiszt 3 kgr. súlyú sárga vörös réztárgyak.

Ipolyság, 1916. évi január 12-én.

Hazafias üdvözléttel

A helyi bizottság nevében
Droszt Artur
n. k. v. jegyző.

A hétről.

január 14.

Farsang — farsang nélkül.

Karneval, a rózsás arcu, selyembarettás herceg mu-sikás, táncos, dévaj uralmát jelentené az a kalendáriumi dátum, hogy az idei farsang március nyolcadikáig, tehát hatvanegy napig tart.

Hej, de az idén is, mint tavall, hiába várják álmodó, valakit valehol váró lányok a könnyű erkölcsű Karneval herceget.

Ez idén sem lesz farsang.

Mint a tavall, az idei is szomorú, és nóta nélkül való farsang lesz.

A fiatalság a harcmezőkön, állig fegyverben „roppja a táncot” az ellenséggel szemben, a zene az ágyak halálhozó, pokoli muzsikája.

Báttermek hadikórházakká lettek, fiatal lányok, akik ez előtt a bál helyiségekben hallgatták ábrándos tekintettel szépségük dicséretét most fehér főkötőben, karjukon a tisztelet parancsoló vörös keresztel lesik aggodó figyelemmel a gondjukra bizott sebesült minden mozdulatát.

Szomorú farsang az idei, senki sem örül neki, még bántja is a fiatalságot, hogy a kalendárium szerint hatvankét napig tart a farsang.

Hatvankét nap, amelyet mulatozás nélkül kell végigélni, hatvankét olyan nap, amelynek a világ rondje szerint vigsgágy jegyében kellett volna lefolyjni

Nincs öröm ma a földön, nincs farsang, s anny az emberiség büne, hogy minden napot hamvazó szerdának lehetne kikiáltani.

Pedig a hamut a kalendáriumi bölcsek szerint csak március 8-án kell fejünkre hintonunk . . .

— **Háborús neve és a középiskolákban.** Jan-kovich Béla dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter az Országos Testnevelési Tanács javaslata alapján rendeletet intézett valamennyi tankerületi főigazgatóhoz, melyben elrendeeli, hogy az állam közvetlen vezetése és rendelkezése alatt álló mindazonban a középiskolákban a melyekben az 1915—1916. tanévben a rendes testgyakorlati oktatás a háború miatt szünetel és az ifjúságnak katonai szolgálatra való előkészítése sem lehetséges, az összes (I—VIII.) osztályok, ott pedig, a hol az ifjúság katonai szolgálatra előkészítése a miniszter egyik előző rendelete értelmében a VI—VIII. osztályban folyik, az I—V. osztályok lehetőleg rendszeres tanévközi kirándulásokban vegyenek részt. Az ifjúság 40—50 tanulóból álló csoportokban, minden csoport havonta legfeljebb 2 ízben, hétköznapokon egy-egy délutánon át egy tanár vezetésével mellett rándulhat ki. Ily kirándulások a téli hónapokban is egészen 1916. évi május hó végéig tarthatók.

— **A F. M. K. E. háborús előadásai.** A városháza tanácstermében vasár- és ünnepnap délutánonként rendezett háborús előadások sorában mult vasárnap Hercsúth Kálmán kir. segédtanfelügyelő tartott komoly, tartalmas előadást az ország belső állapotairól a háború alatt. Vasárnap e hó 16-ikán délután 4 órakor pedig Gálosi Soma pénzügyi számellenőr; a háború hatásait fogja ismertetni egészségi és gazdasági terén. Nem tudjuk eléggé ajánlani közönségünk minden rélege számára az igen tudományos előadásokat, melyeknek fáradságos rendezése igazán sokkal nagyobb látogatottságot érdemelne. A közönség közönyösségében kénytelenek vagyunk azt látni, hogy a nagy világháború nagy szabású átalakító hatásait és fontosságát még igen sokan most sem képesek kellőleg mérlegelni.

— **Kinevezések a harctéren.** A legfőbb hadvezetőség az ellenség előtt tanúsított vitéz és bátor magatartásuk elismeréséért Rosenbaum Ferdinánd és Beze-mek Béla 14. honv. gy. ezredbeli hadapródokat zászlósokká; Veszelei László és Tur-csek Lajos hadapród jelöltekét valóságos hadapródokká nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Gerő Vince pöstyéni mív. altiszt eljegyezte Keberling Angelát. Wágner Jánosné vasuti vendéglősné unokahugát Ipolyságon.

— **A 43-50 évesek felülvizsgálata.** A honvédelmi kir. miniszter a népfelkelő bemutató szemlén alkalmasnak talált 1865-1872 évig született népfelkelői szolgálatra kötelezettek felülvizsgálatát országszerte elrendelte. Vármegyénk területén ezen felülvizsgálat a honvédelmi miniszter rendelete szerint csupán a *báti, szobi és vámosmikolai* sorozó járásokban lesz megtartva.

— **Harci nóta a főhadnagy urról.** Holló József dr. ipolyi ügyvéd, a 24-ik cs. és kir. vadászszázalój főhadnagya, és egyik századparancnoka, kit a király nemrég a Signum laudisszal tüntetett ki, ez időszerint az olasz harctéren van. A lövőárokból meghatározott sorokat irt egy katonája róla, hogy százada menyire szereti a jóságos főhadnagy urat, ki katonáit fiaként kezeli, de azért ha megérdemlik ki is költeti. Karácsonykor a főhadnagy ur egy hízó dísznót vett a századnak, megvendégelte a fiait, a tiszturakat és önkénteseket. Azt is elmondja a tábori lap hogy a népszerű főhadnagy urról nótát is faragtak a bakai, és miközben pusztítják a macskabecéző taljánt a lövőárokból a fiuk lelkesen fújják, aszongya, hogy aszongya:

*Nincs szebb virág a pünkösdi rózsánál,
Nincs jobb ember a mi főhadnagyunknál
Jobb szemére vágja tisztí sapkáját
Doberdóra vezet jáz századját*

— **Egy német katona tragédiája.** E hó 2-án este 9 órakor Zebegény és Szob állomások között egy német katona a vonat kerekei alá esett, melyek halálra gázolták. Holttestét a szobi hidat őrző honvédek találták meg, s a nála talált okmányokból megállapították, hogy neve Kromps Lajos. Miután az ügyészségtől a temetési engedély megérkezett, f. hó 6-án a temetés Szobon — a hatalmas német nemzet egyik sok vihart látott hős fiához méltóan — nemcsak Szob, hanem a környékbeli falvak lakosságának is élénk részvétele és a zebegényi templomi énekkar német gyászzenéje mellett ment végbe. A temetési és koszoru költségeket a közönség áldozatkészsége fedezte.

— **A vas aprópénz** Irtunk már róla, hogy Németország is, meg a monarchia is vaspénzt fog vevetni és forgalomba hozni. Ennek az elhatározásnak nem éppen az az oka, hogy ennek a rettenetes vaskorszaknak csakugyan legstílusosabb pénze lesz a vasból való, amely Európában ugyan már Krisztus előtt divatját multá, még a Lykurgosz idejében, de most csakugyan stílusosan divatba hozható. A dolognak nem ilyen esztétikai megfontolás az alapja, hanem egyrészt az, hogy a váltópénz oly kevés, hogy néhol alig bírják a katonák zsoldját fizetni emiatt, másrészt, hogy a váltópénznek való fémek most egyéb célokra kellenek. Az aprópénzhiány most már nem sokáig fog tartani, mert Kőrömcányán már hetek óta verik a vasat, hogy pénz legyen belőle s az újév már meg is fogja hozni a zörgő pénzt. A jegybank hirdása szerint négy-öt hét mulva már forgalomban lesznek az első vaspénzküldemények.

— **Ujrend a hadifoglyokkal.** Mióta a hadifoglyokat mezei munkára is felhasználják, a foglyok nagy része, különösen a falvakban és a tanyákon, magánházakban lakott. Ebből sok kellemetlenség származott, a foglyokkal való barátkozás nemcsak az érdekelteknek nem tetszett, de gyakran hatósági közbelépést is szükségessé tett. Ez indította a hadügyminisztériumot arra, hogy mindkét kormányoldal egyetértően elrendelje, hogy ezentúl hadifoglyokat egyenként magánházaknál el-

szállásolni nem szabad. Ezt a rendeletét 109.171. X. szám alatt megküldötte az összes törvényhatóságoknak. A rendelet január hó 15-ikén lép érvénybe és ettől a naptól kezdve az egy község területén mezőgazdasági és egyéb munkálatokra kiadott hadifoglyoknak csakis közös ejjeli szállásokban való elhelyezése van megengedve, a hol pedig ez nem lehetséges, ottan legalább is tíz-tíz hadifoglyóból álló csoportot kell ejjeli elhelyezés céljából alakítani és ezeket a csoportokat csak községi épületekben, szegényházakban vagy más, lehetőleg elkülönített és kellőképpen őrizhető külön épületekben szabad elhelyezni. Egyes gazdáknál egyes hadifoglyokat ezentúl elszállásolni nem szabad, hanem a hadifoglyok a község egész területéről napi munkájuk befejeztével biztos őrizet alatt szálláshelyükre kísérendők, melyet csak másnap reggel, napi munkájuk megkezdésére szabad ismét elhagyni. A rendelet hangsúlyozza, hogy ha egyes gazdáknál egyenként elszállásolt hadifoglyokat találnának az illető község területéről a hadifoglyokat azonnal vissza kell vonni. A rendeletnek közsegenként való ellenőrzésére a katonai kerületi parancsnokságok kaptak megbízást. A rendelet ellen az Omge állást foglalt és feliratilag kérte a földművelésügyi minisztert, hogy a rendeletet visszavonják, illetve módosítsák. Az Omge azt kívánja, hogy csak ott lépjen életbe a rendelet tilalma, vagy ahol a közérkölcsekké ütköző tények, vagy szabálytalanságok hivatalosan megállapítást nyertek.

— **Fedeztetési állomások.** A földművelésügyi m. kir. miniszter az 1916. évi fedeztetési idényre Hontfüzesgyarmat községben 4 mén; Ipolypásztó községben 4 mén, Ipolyság nagyközségben 5 mén és Ipolyszakállós községben 5 mén létszámmal fedeztetési állomások felállítását engedte meg.

— **A nyomtatvány drágulása.** Az osztrák és magyar papírgyárosok január hó elsejével ujabb 30%-al emelték a papírárakat. Ezzel a háboru óta beállott papíráremelkedés meghaladja a 130%-ot. Ezenkívül nagyban megdrágultak a nyomtatványok készítéséhez szükséges összes anyagok és a munkások is háborus pótlék címén magasabb fizetésben részesülnek. E kényszerhelyzetből kifolyólag a vidéki nyomdatulajdonosok is elhatározták a nyomtatvány árak emelését. A nyomdatulajdonosok hosszú ideig viselték a nyers anyagok stb. áremelkedéséből előállott többletköltséget, ezen emelkedések azonban most már oly mértékűt öltöttek, hogy saját létfenntartásuk szempontjából elkerülhetetlen a nyomtatvány áremelés.

IRODALOM ÉS ZENE.

(*) **Augusztá Naptár** Az Augusztá-Alap a Nemzet Háza rokkantak otthona iavára az 1916-ik szökö évre naptárt adott ki, amelynek címe Augusztá-naptár. Ez az izléses kiállítású, vaskos kötet a legjobb magyar írók almanachja. Szépirodalmi részében huszonnyolc magyar író ragyogó tehetségének legjavát adta a közönségnek, a háborus jótékony céljára. Faragó Jenő, a kitűnő tollú író szerkesztette a naptár szépirodalmi részét, amelyet Bárczy István, Budapest népszerű polgármestere vezet be a háborus 1914—1915 évről írott költői lendületű essay-vel. Egymásután következnek a szépirodalom legszebb termékei: Bíró Lajos Az anarkista, Bede Jób A halott leány esküvője, Bálint Lajos A csunya Sam igazsága, Drasche Lázár Alfréd kapitányom és a dominója, Faragó Jenő Tuchman, Hajdu Miklós Tanácsok Polikárpnak, Hájó Sándor Deli-báb-utca 7, Hevesi József Augusztá, Hervay Frigyes Ének a harminckettesekről, Ignóty A hadikötelesség, Kosztolányi Dezső Őcsém, Kozma Andor XXXIII. zsol-tár, Krudy Gyula Cinke a Jezsuita-lépcsőn, Lakatos László Fácán, Lázár Miklós Kétnap Görzben, Márkus Miksa Egy hős emlékére, Molnár Ferenc Péterke, Nádas Sándor Zöldi Zsanett kintjai, Pekár Gyula Magyarul verekedni, Porzolt Kánán A Petkó Laci hat lánya, Révész Béla Gyerekecskék, Sebők Zsigmond Az öreg halász, Szini Gyula A pesszimista, Tormay Cecél Jeltelen végzet, Vajda Ernő A drót című elbeszélései, költeménye és szindarabjai. A könyv naptári része is a legkötelesebb. Az Augusztá-Alap történetéről írott biográfiai visszaemlékezés keretében találja az olvasó Magyarország főrangú nőinek és férfijainak az arcképeit, akik az Augusztá-Alap igazgatóságában a háboru alatt or-

szágos hadi jótékonycélú működést fejtettek ki Elő a minden háborus jótékonycélú mozgalom nemeslelkű patronája, az Augusztá-Alap védnöke, vezére. Augusztá főhercegasszony legujabb fényképe, utána Csernoch János biboros hercegprimás díszelnök, Lancy Leó v. b. t. t., dr. Bárczy István polgármester, elnökök. Lónyay Sándorné ügyvezető igazgató, majd az igazgatósági tagok. Az Augusztá Naptár változatos, gazdag tartalma, művészies nyomdatechnikai kiállítása dacára csak egy korona és egész jövedelme a Nemzet Háza rokkant-otthoná. Az Augusztá Naptár megrendelhető lapunk kiadóhivatalában és az Augusztá-Alap központi irodájában (Budapest, VII. Károly-körút 3) az egy korona és 20 fillér portó beküldésével. Aki ajánlottan kívánja a naptár megküldését, 45 fillér portóköltséget meliéljen.

(*) **A Vasárnapi Ujság** január 9-iki számának érdekességei a Gallipoli-félszigeten vívott harcokról szóló felvételek, melyeket a lap ottjárt tudósítója készített. Fejtűnő szépek az olasz harcterről közölt képek, nemkülönben a többi harcterről közölt képek is. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László és Heyking grófnő regénye, Jakab Ödön verse, Szőlősi Zsigmond tárcája Egyéb közlemények: cikk a salétromról, s a rendes heli rovatok; a háboru napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona, Világkróniká-va együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanítt megrendelhető a Képes Népiap a legolcsóbb újság a magyar nép számára félére 2 korona 40 fillér.

(*) **Dörmögő Dörmötör az olasz harctéren.** A hírneves mackót besorozták honvédnek s az olasz harctérré vitték; olyan kalandokat él át, hogy egész Magyarország gyermekserege nem bir majd betelni velük most, mikor Sebők Zsigmond megírja a Jó Pajtás-ban ezeket a vitézi kalandokat. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja legujabb, január 9-iki számába verset irt Lévay József és Madarassy Erzsébet, mesét Benedek Elek, érdekes beszélgetést sebesült katonák között Schöpfung Aladár, regényt Benedekné Indali Ételka Egy cikk gyermekjátékokat mutat be, egy másik mulatságos jegesmedve-históriát mond el. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félére 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványokat küld a Jó Pajtás ktadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

NYILTTÉR.

Joakaróink barátaink s jóismerőseinknek felejthetetlen Istenben boldogult gyermekünk elvesztése felett tanúsított szives vigasztaló részvétükért fogadják ezuton halás köszönetünket.

Lengyel család.

Nagyszerűen bevált a harctéren küzdőknel és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghülés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és látfájás stb. eseteiben
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. capsici compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvegje K -80, 140, 2—
Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága 1, Elisabethstr. 5.
Naponkénti szétküldés.

Augusztia naptár a legjobb magyar írók almanachja. Jövedelme a Nemzet Háza rokkant- otthoné.

Szépirodalmi részét írták: Bálint Lajos, Bede Jób, Biró Lajos, Dra-che-Lázár Alfréd, Faragó Jenő, Hajdu Miklós, Hajó Sándor, Hevesi József, Horvay Frigyes, Ignóus, Kosztolányi Dezső, Kozma Andor, Krudy Gyula, Lakatos László, Lázár Miklós, Márkus Miksa, Molnár Ferenc Nándor, Pékár Gyula, Porzoltó Kálmán, Révész Béla, Sebők Zsigmond, Szini Gyula, Tormay Cecília, Vajda Ernő.

Az Augusztia naptár ára 1 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában, vagy az Augusztia-Alap központi irodájában (Budapest, Károly-körút 3.)

Portoköltségül 20 fillér, ajánlott küldés esetén 45 fillér melléklendő.

Mindenkinek szüksége van naptárra

A legjobb naptár az Augusztia Naptár. Mindenki vegye meg, mert ezzel rokkant hőseinken segít!

**BETEGEK ÉS ROKKANTAK
RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETETLEN**
a hygen. légmentesen elzárható

SZOBA-KLOZETT
Teljesen szagtalan, diszkrét, szép formájában és minden kivételben kapható.

MINDEN SZOBABAN FELTUNÉS NÉLKÜL FELÁLLITHATÓ!

HEYDER ÉS KILLIÁN
hygen. légmentesen elzárható szobaklozettek, száraz klozettek, Bidet és betegasztalok különlegességi gyára

**WIEN XVI.,
Paletzgasse 22-24.**
Árjegyzék és ismertető ingyen és bérmentve.

Barna vagy fekete bőrposztóval párnázva, porcszékán egy emélti véderrel. Ára csomagolva és bérmentve 70 kor. Párnázatlan és fémrúdkal csak 50 kor.
Fehér fából, barnára fényezve emélti véderrel. Ára csomagolva és bérmentve 58 kor. Keményfából 40 kor.

ORVOSOK
ajánlják, mint legalkalmasabb köhögési szernek

KAISER-féle mell karamellát
a három fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, számarhurut, katarus, nyakfájás ellen, továbbá meghűlés elleni megóvásra, azért üdvözlő minden harcos!

6100 bizonyítvány orvosoktól és magányosoktól bizonyítéka a biztos hatásnak.

Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok. Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fillér. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Ahol ez nincs ott forduljanak direkt

Fr. Kaiser, Bregenz (Vorarlberg)

Főtéren egy bolt helyiség

hozzá tartozó lakás, pince, élés és fűskamra ez év július hó 1-től bérbeadó.

Ipolyság, 1916. január 1.

Engelhardt Mihály
tulajdonos.

Bérbeadó birtok.

Lontón Weisz Samu örökösei tulajdonát képező kb. 580 m. hold területű birtok 1916. december 1-étől bérbeadó.

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt

Weisz Benő Léván.

3-3

fogolytáborok!
Kórházak!
Aradalmak!
részére

**Szanitéc
kenőcs**

ideális tetűirtószer, úgy az emberen, mint az állatokon előforduló

összes
tetűfajokat teljesen kiirtja. Kapható 1 koronáért patikákban és drogériákban. Nagybani főraktár: Auber gyógytár, Mohács.

Kiadó lakás.

Vásártéri házamban külön bejárattal 1-1 azaz 2 garzon butorozott szoba azonnal kiadó.

Bővebbet a háztulajdonosnál

Trébel János
kőm. m.

1-3

Az ipolysági kir. törvényszék.

Pk. 1671/1. 1915. szám.

Hirdetmény.

Az ipolysági kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutak Ipolyság állomásának bővítési céljaira szükséges területek kisajátítása iránt indított ügyében a kártalanítás megkezdésére határnapul 1916. évi február hó 8 napjának d. e. 9 óráját a kir. törvényszék földszinten 5. ajtó sz. alatt lévő helyiségébe tűzte ki.

Az ismeretlenek és távollévők részére gondnokul Mühlstein Gábor ipolysági ügyvédet nevezte ki.

A kifizött határnapon kisajátított, a kisajátítást szenvedett tulajdonosokat, az összes telekvisi érdekelteket, gondnokot a törvényes következmények terhe alatt azzal idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozatot nem gátolja, és hogy az egyéni külön értesítés elmaradása, vagy a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Ipolyság, 1915. évi december hó 10-én.

Martinovich István sk.
t. elnök.

Oravetz Béla sk.
kir. tszéki bíró, elnök.

„a kiadmány hitelül“

Cseley
kiadó.

2-3

Hirdetmény.

A kereskedelmi miniszter Úr 64475/1915. T. B. számú rendeletével Szúd község részére a szüdi állami népiskola céljaira a Sembery István és Sembery Fanni tulajdonát képező, a szüdi I. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 7. helysz. ingatlanból kihasítandó 500 négyszögölnyi területre a kisajátítási jogot az 1881 évi XLI. t. c. 1. és 5. §§ ai alapján engedélyezte és a kisajátítási eljárást az idézett t. c. 33. §-a alapján elrendelte.

Ennek folytán ugyanezen t. c. 33-40 §§-ai értelmében az eljárásról Czompó Ede vármegyei főjegyző elnöke alatt Draskóczy Jenő kir. műszaki tanácsos és Pálfi Péter kir. tanfelügyelő közigazgatási bizottsági tagokból valamint Bobál Samu törvényhatósági bizottsági tagból álló bizottság küldetik ki.

A helyszíni tárgyalás megkezdésének határidejül 1916. évi január hó 31-ik napjának d. e. 10 órája tűzött ki. Összejövetheti hely Szúd község bíró háza

A bizottság a kisajátítási terv megállapítása fölött érdemileg határoz akkor is, ha a helyszíni tárgyaláson az érdekeltek közül senki sem jelennek meg.

Mindezekről Szúd község előjárósága ugysis mint kisajátító jelen hirdetmény és a kisajátítási terv és összeírás 1-1 példányának megküldése mellett azon meghagyással értesítettik, hogy a kisajátítási tervrajzot és összeírást Szúd község bíró házában a helyszíni tárgyalást megelőzőleg legalább 15 napig közszemlére tegye ki és úgy erről, mint a tárgyalás idejéről a kisajátítandó ingatlan tulajdonosait haladéktalanul névszerint értesítse.

A közszemlére tétel és a tulajdonosok értesítésének megtörténtét igazoló községi bizonyítvány a tárgyaláson a bizottságok vezetőjének átadandó.

Ezen hirdetmény a kiküldött bizottsági tagoknak tudomásul vétele végett a „Budapesti Közlöny“ című hivatalos lapnak és a „Honti Lapok“nak, mint a legközelebbi helyi lapnak egyszeri, illetve háromszori közzététel végett megküldetik.

Ipolyság, 1915. évi december hó 30-án.

h. elnök, alispán helyett:

CZOMPÓ
főjegyző.

2-3